

VaderKracht Centraal, nr. 30.

December 2024,

3^e jaargang nr. 10.

Versie: 23-12-2024

© Bob de Raadt

Freelance Contextueel Maatschappelijk Werker – Methodisch Ouderbegeleider –
Pastoraal counselor - lid Connect2Grow > Connect2Fathers/Fathers4Fathers –
Auteur/boekenrecensent – Assistent onderzoek Verloskunde-Gynaecologie Erasmus MC
Sophia – Gastdocent Erasmus MC Academie – ROTTERDAM – blogger voor vakbond
CGMV – extern adviseur Veer-Krachtige Ouders.

www.bobderaadt.nl

www.bobderaadt.nl/vaderschap.php (interviews & boekrecensies)

www.bobderaadt.nl/connect2fathers.php (Rotterdams project 'vaderschap')

www.bobderaadt.nl/socialeverloskunde.php (kwetsbare zwangeren/risicofactoren)

www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php (magazine vaderschap & ontwikkelingen)

www.bobderaadt.nl/oudersenchristelijkgelooft/Daddyvation/betrokkenvaderschap.php

www.bobderaadt.nl/VaderKrachtCentraal.php : christelijk geïnspireerd magazine
(digitaal)

www.bobderaadt.nl/fathersmatters.php Vaders doen ertoe.

@ bobderaadt@live.nl

Ook op: LinkedIn – Instagram – You Tube: https://youtu.be/y9WX_gspePw

+ <https://www.youtube.com/channel/UC1XmtqO6Kl0fGRFNGlqNakQ>

Inhoudsopgave:

- Redactioneel (pag. 2)
- Agenda (pag. 4)
- Israël – Bijbel – Joodse geschiedenis (pag. 5)
 - Gods verbonden met Israël: “Ik, Jhvh, ben uw God en gij zijt Mijn volk”.

Israëlkring - VEG De Ark Gorinchem; 21-11-2024 – Inleiding/bijbelstudie door Bob de Raadt (versie 25-11-2024).

- Connect2Israël (rubriek); pag. 17.
- Het Evangelie van Johannes (1) – pag. 18.

Redactioneel

In december is het een nuttig moment om terug te kijken wat er zoal afgelopen jaar gepasseerd is. ‘*VaderKracht Centraal*’ gaat primair over God de Vader (‘Abba’, dierbare vader; ‘papa’) en hoe aards vaderschap geïnspireerd kan zijn door deze ‘Abba’. Hoe ik God de Vader in mijn leven, in de kerk en in de maatschappij tegenkom. In boeken, in berichten, in publicaties, voor boekrecensies, in bijbelstudies, op studiedagen e.d. Ik verzamel deze informatie per maand en maak daar een maandeditie van. Daar gaat best veel tijd en energie in zitten. Ik heb het afgelopen jaar mooie en inspirerende boeken gelezen en gerecenseerd. Ik heb lezingen mogen geven en interessante bijeenkomsten bezocht. Ik heb ontroerende getuigenissen gehoord tijdens doopdiensten en die getuigenissen opgenomen in ‘*VaderKracht Centraal*’, om de ervaren aanwezigheid en steun van de Here God, JHWH, een plek te geven. In april en in november hebben we dit jaar een tweetal Mannendagen georganiseerd en die waren bemoedigend voor de aanwezige mannen. Ook de Mannenconferentie in Doorn (in februari 2024) was een gezegende meeting. Mannen, die in beweging zijn, om na te denken over hun identiteit in Christus. Mannen, die de Here God in hun leven centraal willen stellen en die samen met andere mannen zoeken naar vervulling van een leven als christen. Mannengroepen, mentaal en fysiek in actie, bemoedigd door training en Gods woord. Tot zegen voor hun gezin, hun werkomgeving, hun kerkelijke gemeenschap, voor hun buurt. Bezig met reflectie en herstel.

Afgelopen jaar ben ik ook veelvuldig bezig geweest met het uitgebreide thema ‘Israël’. Israël, als zijnde Gods eerstgeboren zoon (kind). Een bijzondere titel en een bijzondere relatie. Israël staat sinds 7 oktober 2023 volop in de schijnwerpers, door de gewelddadige actie van Hamas in de grensstreek van Gaza en Israël. Bijna 1200 Israëliërs werden koelbloedig vermoord door Hamas-strijders en zo’n 250 personen ontvoerd en in gijzeling genomen in Gaza. Hiermee heeft Hamas een bloedige en verwoestende oorlog ontketend en daarmee de eigen bevolking meegesleurd in destructie, ontredning, chaos, honger en ontheemding. En dat om ideologische redenen (jihadisme) met een dodelijk fanatisme. Burgers die geen kant op kunnen en niet naar Arabische buurstaten kunnen vluchten. Gazanen, die in een welvarend gebied hadden kunnen wonen, gezien de structurele ontwikkelingsondersteuning die dit land al jarenlang ontvangt. Ook als er een vreedzame samenwerking was geweest met Israël. Israël heeft in 2005 uiteindelijk Gaza opgegeven en is de regering van Gaza in handen gekomen van Palestijnen. Het is afschuwelijk en mensonterend, dat burgers de dupe zijn van deze oorlog, terwijl de Palestijnse leiders van Hamas in weelde leven. En die dodelijke kant zie je op veel plaatsen in de wereld. En dat gaat in tegen het gebod, de opdracht “Gij zult niet doden”.

In de decembermaand zingen we ‘Vrede op aarde’, maar die vrede is ver te zoeken, als je kijkt naar de wereldproblematiek die dit jaar aan de orde is gekomen: verwoestende oorlogen (die miljarden kosten en veel mensenlevens), overstromingen en ander natuurgeweld, verbaal

geweld in de politiek, polarisatie. De onveiligheid in de wereld neemt toe. En dat zie je aan de vluchtelingenstromen en aan de acties van terreurorganisaties. Ook in eigen land wordt de onrust zichtbaar, de polarisatie en de onvrede.

God, JHWH heeft de mensen in de wereld lief en ziet hen als Zijn scheppingen, Zijn schepselen, Zijn creatie. En de mensen zijn ver van hun doel afgedreven: ontspoord, van het anker geslagen, zelfzuchtig geworden, met afwijzing van God. Wie houdt er rekening met de Allerhoogste God, met de Messias, met Gods Geest? In het grote gebod is geen ruimte voor destructie, afwijzing, oorlog, machtsmisbruik, Godsverduistering, armoede, wapenwedloop, ongelijkheid; noem maar op!

Gods oproep is het respect voor de Ander en de ander en de ik-persoon, op grond van Zijn erkenning van ons. En dat maakt JHWH bijzonder. Hij is relatiegericht en ziet ons in Liefde (met de ogen van Zijn Zoon Jezus Messias, de Christus, de 'Ik ben') aan en wil ons welzijn. Daar kan geen menselijke politiek of filosofie tegenop. In Jezus ziet Hij de mensen en ontfermt zich over hen, met Zijn genade.

Kijk en leer van de relatie die Jahweh/de Here God heeft met Zijn Zoon Jezus, de Christus, de Gezalfde, de Heiland/Messias, Zijn geliefde Zoon. Jezus is ons voorbeeld, als Zoon van de Allerhoogste God. Uiteindelijk zijn we allemaal broeders en zusters vanuit God gezien, in de lijn van Abraham. Zeker de Arabische volken kennen Abraham als eenheid en dat moet verzoening en verbroedering geven. Samenwerking en wederzijds respect. Liefde en genade. Het zien van de ander. Het zien van elkaars gelaat.

Gedicht:

Kinderen van Abraham

Respecteer elkaar

Kinderen van Abraham

Kijk in elkaars ogen en in elkaars hart

Kinderen van Abraham

Erkennen elkaar in waardigheid en gastvrijheid

Kinderen van Abraham

Leven in vrede - shalom - salaam - peace

Kinderen van Abraham

Kom tot de stem van de Allerhoogste

In gehoorzaamheid, toewijding en aanbidding,
liefde, genade, verzoening en communicatie

Kinderen van Abraham

'God-ik-en-de-ander'

Kinderen van God

Verbondskinderen - 'Christlike'.

© Bob de Raadt, 28-11-2024.

Agenda:

- Zorgcongres: 15 april 2025¹

 **Het
Zorgcongres**

THEMA
Vanuit de moederschoot
in **zorgverleners** handen

WANNEER?
15 april 2025

DOELGROEP
Kraamzorg, (kinder)
verpleegkundigen, NICU/
HC-verpleegkundigen,
verloskundigen en
specialisten.

DAGVOORZITTER

Dr. Pieter van Dijkhuizen
Kinderarts

SPREKER
Jozua van Duuren
*Verpleegkundige op de
neonatale intensive care*

THEMA
Mag ik er zijn?

SPREKER

Dr. Johanneke Harteman
Kinderneuroloog
THEMA
Kwetsbaar leven, als
begin en einde dicht bij
elkaar liggen

SPREKER

Bob de Raadt
*Medisch-maatschappelijk
werker methodisch
ouderbegeleider*
THEMA
De psychosociale stress
bij kind/ouders rondom
een medische opname

SPREKER
Hanneke ter Beek
*Ambulanceverpleegkundige
en coach*

THEMA
Wat als ik...

INFORMATIE EN TICKETS
Kijk op onze
website hetzorgcongres.nl

¹ Zie ook in Vaderschapskennis, nr. 34, november 2024; pag. 20-25 >

www.bobderaadt.nl/vaderschapskennis.php en in VaderKracht Centraal, nr. 29, november 2024; pag. 30-34 >
www.bobderaadt.nl/vaderkrachtcentraal.php

Israël

 Gods verbonden met Israël: “Ik, Jhvh, ben uw God en gij zijt Mijn volk”. Israëlskring – VEG De Ark Gorinchem; 21-11-2024 – Inleiding door Bob de Raadt.

(versie 17-12-2024).²

➤ Zingen: Opwekking: 451 en 123.

Inleiding:

Wat is een verbond? Een formeel verdrag of overeenkomst tussen twee partijen.

De verbonden van God (JHWH, JAHWEH, Jehova, El Shaddai, El Elohim, Heere en andere namen van G'd) zijn een permanente verbinding tussen God en Israël > voor eeuwig, onveranderlijk, van God uit/eenzijdig >> zoekend naar wederzijdsheid. Zoekend naar eenheid, ongebrokenheid, volheid, dialoog, naar samen. Een verbond is Gods initiatief. Het sluiten van een verbond wordt gemarkeerd door een apart ritueel of een ceremonie (Genesis 15:7-21 > een driejarige koe, een driejarige geit, een driejarig ram, een tortelduif en een jonge duif). En God gaat tussen de offerstukken door (Hij alleen; een rokende oven, een brandende fakkel). Gods leiding; Zijn initiatief.

God introduceert zich als (afzender, gemachtigde)

- 1) Ik ben de Heere (bekrachtigingen; dubbele bevestiging: ‘Ik ben’ en ‘de Here’);
- 2) Die u uit Ur der Chaldeeën geleid heeft (uit bekend gebied, Abrahams roots/achtergrond/context, uit een vruchtbaar, afgodisch gebied);
- 3) aan u dit land gegeven + om het in bezit te hebben (toegewezen, te ontvangen, te bezitten/in eigendom gekregen/daarvoor verantwoordelijkheid te dragen).

Drie verbonden

Het boekje *Focus op Israël – Zeven Bijbelstudies voor kringen over het volk en land Israël* behandelt 3 verbonden van God met Israël:

- het verbond met Abraham
- het Sinäi-verbond en
- het nieuwe verbond
 1. het verbond met Abraham
 2. het Sinäi-verbond (Ex.19 v.v.)
 3. het nieuwe verbond

1. Het verbond met Abraham

- Dit verbond wordt bevestigd in de nakomelingen van Abraham: Izaäk en Jacob³ (Israël). Het is de hoeksteen van alle latere verbonden. Onvoorwaardelijke verbonden > God is trouw aan Zijn verbond (Rom. 11:28). Ps. 105:7-11 spreekt over de voortgang van het verbond, van Abraham > naar Izaäk > naar Jacob/Israël. “Voor Israël als een eeuwig verbond, het gebied dat uw erfelijk bezit is”. Wat een belofte!

² Vindplaats: www.bobderaadt.nl/israël.php

³ Zie de boeken van dr. R. van Kooten over het leven van Jacob; zie referentielijst.

• De HEER zei tegen Abram: ‘Trek weg uit je land, verlaat je familie, verlaat ook je naaste verwanten, en ga naar het land dat Ik je zal wijzen.

Ik zal je tot een groot volk maken, Ik zal je zegenen, je naam veel aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn.

Ik zal zegenen wie jou zegenen, wie jou vervloekt, zal Ik vervloeken. In jou zullen alle volken op aarde gezegend worden.’ (Genesis 12:1-3 NBV21)

- Gen. 15 (het teken van de besnijdenis als teken en zegel (Gen. 17)
- En het verbond bestaat uit drie beloften: een land, een volk, een zegen (Gen. 12:2-3:7); Gen 17:3-8. De zegen van een groot nageslacht.
- ‘Ik wil met jou een verbond aangaan en Ik zal je veel, heel veel nakomelingen geven.’ (Genesis 17:2 NBV21)

Ik sluit een verbond met jou en met je nakomelingen, met alle komende generaties, een eeuwigdurend verbond: Ik zal jouw God zijn en die van je nakomelingen.

Heel Kanaän, het land waar je nu als vreemdeling woont, zal Ik jou en je nakomelingen voor altijd in bezit geven, en Ik zal hun God zijn.’ (Genesis 17:7-8 NBV21)

- Lezen: Gen. 15:7-21.
- Tot slot: Gen. 28:13-15 “totdat Ik gedaan heb wat Ik tot u gesproken heb”.

2. Het Sinai-verbond (Ex.19 v.v.):

* Mozes bouwt een altaar (Ex. 24); 12 stenen (ritueel; één voor elke stam (verbondenheid); incl. offer, tweezijdig: naar Jahwe toe (het bloed van de offerdieren -jonge stieren- over het altaar besprengen) en naar het volk toe (bloed bewaart in schalen; om daarna het volk ermee te besprengen).

+ een offermaaltijd (Ex.24:9-11) > God samen met Mozes, Aäron e.a. + 70 oudsten; in Gods nabijheid en goedheid; zij zagen de God van Israël; zij aanschouwden God en zij aten en dronken. In sjaloom en harmonie tussen God en Zijn volk; beide verbondspartners genieten van dit samenzijn. Zij (Mozes e.a.) ervaren Gods heiligheid (zonder vernietigd te worden) - (zie: Deut.26:17,18)

* JAHWEH zal dit volk tot een God zijn: het volk verdedigen, aanvoeren, leiden, beschermen, zegenen (= sjaloom) (Richt. 6:24)

- Er is na de eerste toewijding van het volk, de afval (ongehoorzaamheid, verloochening): het gouden kalf; afgodendienst, ongehoorzaamheid, egoïsme, mensverheerlijking i.p.v. God op de eerste plaats, hedonisme, trouwbreuk, ballingschap). Denk bijv. aan het boek 'De Bron', geschreven door James Michener of

aan het boek 'Omzwervingen' van Chaim Potok

- Herstel van gehoorzaamheid aan de geboden van God
 - > onder Jozua: Jozua 24: 1 vv;
 - > onder Josia (2 Kon. 23:3)

.* Israël wordt hier een natie (Ex. 19:5,6):

- Mijn persoonlijk eigendom, zegt de Heere;

- voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn (Ex. 19:5-6)
- en het gehele volk reageert positief: "Wij zullen alles wat de Heere gesproken heeft, doen (Ex. 19:8; Ex. 24:7). Kenmerk: het vergoten bloed (offerdieren/offerstieren).

* *Wat is de betekenis van de naam 'Sinai'?* Sinai is in de Bijbel de naam van een woestijn en van de berg bij die woestijn. Op de berg Sinai daalde God neer en gaf Mozes de Wet voor het volk Israël. De naam Sinai betekent **doorn-achtig**⁴. De berg Sinai wordt ook genoemd "de berg Gods" en wordt ook aangeduid door "(de berg) Horeb (= woestijn)".

- **Sinai** is in de Bijbel de naam van een woestijn en van de berg bij die woestijn. Op de berg Sinai daalde God neer en gaf Mozes de Wet voor het volk Israël⁵.

- De naam 'Sinai' wordt 39 maal in de Bijbel **genoemd**, 35 maal in het Oude Testament en 4 maal in het Nieuwe Testament.

- *Ex 19:18 En de ganse berg Sinai rookte, omdat de HEERE op denzelven nederkwam in vuur; en zijn rook ging op, als de rook van een oven; en de ganse berg beefde zeer. (SV).* God daalde neer op de top van de berg en riep Mozes tot Zich.

Ex 19:20 Als de HEERE nedergelkomen was op den berg Sinai, op de spits des bergs, zo riep de HEERE Mozes op de spits des bergs; en Mozes klom op. (SV)'

Op deze berg sprak God met Mozes en gaf hem de stenen tafels met de tien geboden. God vaardigde er zijn inzettingen, rechten en wetten voor het volk Israël uit.⁶

Lev 26:46 Dit zijn die inzettingen, en die rechten, en die wetten, welke de HEERE gegeven heeft, tussen Zich en tussen de kinderen Israëls, op den berg Sinai, door de hand van Mozes. (SV).

- Als de inzettingen nageleefd worden door het volk Israël, zal zegen volgen, zegeningen > 'een plaats hoog boven alle volken van de aarde' (Deut. 28:1,2,15); anders volgen vervloekingen (ballingschap, verlies van land, onderdrukking). Volg de stem van de Here met heel uw hart, met heel uw ziel (Deut. 30-1-10) > met heel uw kracht, met heel uw verstand (Matt. 22:37; Marc.12:30, 33; Luc. 10:27).
- Hij blijft trouw > Lev. 26:44-45 >> 'Ik ben de Here'.
- <http://www.bijbelaantekeningen.nl/files/subject?823> > Waar ligt de berg Sinai?

⁴ Jezus heeft de wet vervuld; en droeg een doornenkroon.

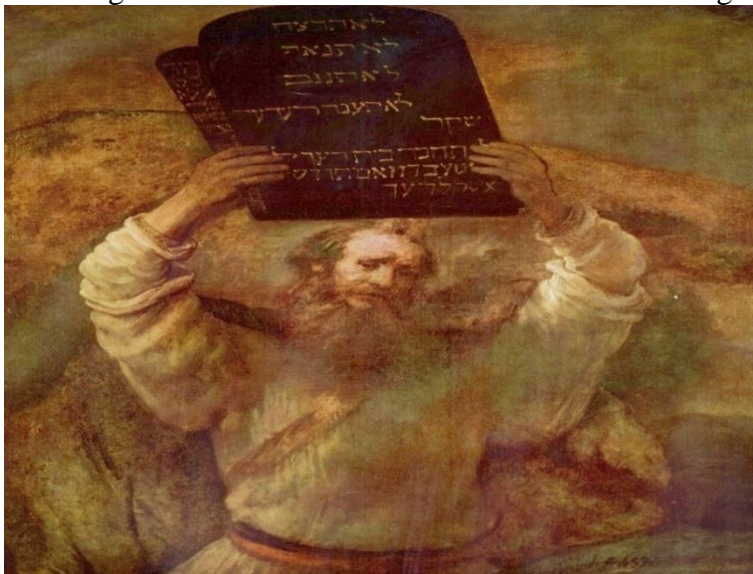
⁵ [www.christipedia.nl/wiki/Sinai_\(Bijbel\)#:~:text=Sinai](http://www.christipedia.nl/wiki/Sinai_(Bijbel)#:~:text=Sinai) – [www.nl.wikipedia.org/wiki/Sinai_\(Bijbel\)](http://www.nl.wikipedia.org/wiki/Sinai_(Bijbel))

⁶ www.upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4a/Rembrandt_Harmensz._van_Rijn_079.jpg

Mogelijke locaties Sinai Berg ©

Het zal voor veel lezers een verrassing zijn dat we de ligging van de berg Sinai niet kennen en dat in de loop der tijden dertien verschillende bergen zijn aangewezen als de mogelijke berg waar Mozes God ontmoette. Voor de eerste lezers en hoorders moeten veel gegevens vanzelfsprekend zijn geweest, terwijl wij allerlei aanwijzingen niet meer kunnen plaatsen. Tevens moeten we beseffen dat de Bijbel in de eerste plaats geloofsinhoud wil geven. Ook de geografische details en bijzonderheden tijdens de woestijnreis gaan vooral over de relatie met God en daarom is het moeilijk een compleet geografisch beeld te krijgen. Maar anderzijds moet beseft worden dat de reis in een concrete regio heeft plaats gevonden en dat er toch heel wat aanwijzingen zijn die wij kunnen gebruiken voor een reconstructie. Er werd theologische geschiedenis geschreven en daarom mogen we ook op zoek gaan naar historische aanknopingspunten, terwijl veel commentatoren uitgaan van een vervormde overlevering en daarom geen moeite meer doen de historische omstandigheden te achterhalen.

- www.morgenster.org/files/de-echte-berg-sinai.pdf > Archeologische vondsten. Sinds 1978 zijn er archeologische vondsten gedaan, die bevestigen dat de doortocht door de Golf van Akaba heeft plaatsgevonden en dat de berg Sinai zich in Saoedi-Arabië bevindt. Zo is onder meer ontdekt:
 - Het strand van Nuweiba, dat precies overeenstemt met de beschrijving van Flavius Josephus: Hier was geen uitweg, omdat zij aan de ene kant de zee voor zich hadden en aan de andere kant omsloten waren door een ontoegankelijk gebergte, en rotsen, die zich aan de oever uitstrekten (Flav. Jos., JH 2, h6, p98)

- Met koraal overdekte restanten van strijdwagens in de zee bij het strand van Nuweiba.
- Een met koraal overdekt wagenwiel in de zee bij het Arabische strand.
- Op beide stranden een grote granieten pilaar (om de oversteekplaats van Israël te markeren?).
- Een oase met 12 waterputten, precies zoveel als de oase Elim (Ex 15:27).
- Een volkomen gespleten rots van 18 m hoog op een heuvel, met een droge uitgesleten waterbedding aan de voet van de rots (Ex 17:6, Psalm 78:15, 105:41).
- Een altaar in de buurt van die rots (Ex 17:15).
- De berg Sinai met een vrijwel zwarte bergrug (Ex 19:18), ten westen van de woestijn Sinai (Ex 3:1 - ESV).
- De plaatselijke bedoeïen noemen deze berg Jebel Musa, dat betekent berg van Mozes.
- Een altaar aan de voet van de berg, met kraal voor dieren en resten van marmeren pilaren (Ex 24:4).
- Een plateau van rotsen met rotstekeningen van runderen (Ex 32:5).
- Een grote begraafplaats 6 km ten noorden van de berg (Ex 32:28).
- Een rotstekening van een menora, te midden van oeroude schrifttekens (Ex 25:31-32).
- Water dat van de berg afstroomt plus droge beekbedding in de woestijn (Deuteronomium 9:21).
- Een spelonk in de berg Sinai (1 Koningen 19:9).

(3) het nieuwe verbond

- Aankondigingen in het Oude/Eerste Testament: Jer. 31:31 v.v.; Ezech. 34 (de herder), Jes. 42:6 (de Knecht des Heren; Henk Poot, 2012); Jes. 42:6; Jes. 49:6.
- Een nieuwe kans > zonden vergeven + ‘Zijn wet in hun hart schrijven’. Het volk zal de Here dienen met heel hun hart > **Jer. 31:31-34 >> kerntekst.**
- Jezus nam het brood en nam de drinkbeker > een nieuw verbond; een nieuwe ordening. Een vervulling van de oude wet > een vernieuwing met meer impact > **een nieuw verbond in Mijn bloed (Luc. 22:19-20)**. Jezus betreft daar de 12 discipelen bij (als symbool/associatie/representatie van geheel Israël, alle 12 stammen). Denk aan het Heilig Avondmaal, zoals we dat afgelopen zondag -17-11-2024- gevierd hebben en aan het formulier dat wij lezen tijdens het Avondmaal.
- + de vrijheid en toevoeging van de niet-Joodse mensen die Christus gaan volgen, de gelovigen uit de heidenen > Hand. 10:44-48 > Cornelius.
- Wat hoort nog meer tot het nieuwe verbond?
 - de Heilige Geest en hoe die werkt; ook in onze tijd (bijv. in Iran onder christelijke gelovigen)
 - de groei van het aantal gelovigen in de vervolgte kerk (ook al is hun positie moeilijk en kwetsbaar).

- www.christenenvoorisrael.nl/artikelen/verschillende-verbonden >

- www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/id/tag:Waarheidsvriend,20110721:newsml_56118ee616a9a35d9fe736cbfba30eaf > Nieuwe Testament

In het Nieuwe Testament gaat de weg van het verbond voort. Er komen wel andere accenten. Opvallend is het Griekse grondwoord ‘diathèkè’. Dat betekent: testament of laatste wilsbeschikking. De Heere Jezus gebruikt dit woord bij de instelling van het Heilig Avondmaal. Daar spreekt Hij over het Nieuwe Verbond in Zijn bloed. Door Zijn werk komt er een nieuwe verhouding tussen God en zondige mensen. Het is de vervulling van de profetie uit [Jeremia 31: 34](#). Daar was sprake van het Nieuwe Verbond waarin God de ongerechtigheden vergeeft. Dat wordt rechtsgeldig door het offer van Jezus Christus. De zegeningen van het heil (vergeving van zonden en nieuw leven) kunnen worden uitgekeerd aan verloren zondaren. Alleen door Jezus, de Middelaar van het Verbond. Hij is meer dan Mozes en Aäron (brief aan de Hebreëen). Hij heeft het verbond niet vervangen, maar vervuld. Van die vervulling is Pinksteren een heerlijk teken. De Heilige Geest is teken van de heilstijd die aanbreekt voor Israël en de volken. Paulus maakt in [Romeinen 9-11](#) op overtuigende wijze duidelijk dat de beloften van Gods verbond voor Israël blijven gelden. In de brief aan Efeze blijkt dat de beloften niet alleen Israël gelden, maar dat ook heidenen medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods worden. Dat het uiteindelijk voor Israël en de heidenen kan door het geloof in Christus, wordt onderstreept in de brief aan de Galaten. In [Galaten 3: 15 en 17](#) wordt gesproken over twee verbonden. Daar blijkt dat de ware verbondsomgang met God daar is waar geleefd wordt uit Christus, het ware zaad van Abraham.

- Jezus uitnodigen⁷:

Hoe kun je een verbond met Jezus sluiten? Kijk eens naar de volgende tekst:

‘Let op: Ik sta voor de deur en klop aan. Als iemand naar Mij luistert en de deur opendoet, zal Ik bij hem binnen komen. Dan zullen we samen eten: hij met Mij en Ik met hem’ (Openbaring 3:20, BB)

De Geest die Jezus Christus uit de dood heeft teruggeroepen en weer levend heeft gemaakt.

Diezelfde Geest woont nu in jou. God wil dat wij ons laten leiden door die Geest. We hoeven

⁷ www.bijbelsedinge.nl/deel-16-god-kennen-in-het-verbond/

niet meer aan iemand anders te vragen hoe goed God vroeger was – nee, wij kunnen Hem zelf leren kennen.

- Het Nieuwe Verbond komt ook naar voren in het gebed het ‘Onze Vader’, in de Bergrede, in verschillende gelijkenissen, m.b.t. de Hemelvaart en de 2^e komst van Jezus naar deze aarde (Maranatha).
- Lees: **Openb. 21:3** > **“Zie, de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen Zijn volk, en God zelf zal bij hen zijn en hun God zijn”.**

Het woord ‘verbondenheid’:

- Verbond – verbinding – verbondenheid – bondgenootschap – verbinden (zwachtelen; bij elkaar brengen) – band – bonding (psychologische term) – binding (addictie, occulte koppeling – twee-eenheid/huwelijk - berith) <-> ontbinding (dood, ruzie, twist)
- Verbond (Pop, 1991): Hebr.: ‘berith’, inclusief loyaliteit; onttrokken aan vrijblijvendheid en tijdelijkheid > het is de context van het ‘eeuwig-geldende’.⁸ Loyaliteit is chèsèd (goedheid). Berith loopt uit op sjaloom/vrede. Berith in het Grieks = diathèkè (> juridische term; overeenkomst tussen 2 partners; regeling/voorstel van één partij (de andere partij aanvaardt of wijst af). Latijns: testament.
- Paulus spreekt over ‘testament’ (Gal. 3:15 v.v. – belofte = belofte > aan Abraham, bij Mozes/Sinai); Paulus noemt zich en dienaar van het nieuwe verbond (2 Cor. 3:6; Jer. 31:31 vv.; “Het nieuwe verbond is het oude in de gedaante van een radicale vernieuwing” (Pop, p. 469) : “de Geest is de allesbeheersende en allesvervullende gave”. ‘Wie in Christus is, is een nieuwe schepping’.
- Rom. 9:4 vertelt over een aantal verbonden, met Noach, met Abraham, e.a. (zie ook Ef.2:12; Rom. 11:27; 1 Cor. 11:25).
- Diathèkè in het NT: bijv. bij de drinkbeker van het Heilig Avondmaal > Mar. 14:24; Matt. 26:28; Luc. 22:20; 1 Cor. 11:25. Jezus is het offer; Zijn bloed is het bloed van het nieuwe verbond. Het avondmaal is de offermaaltijd (Luc. 22:15-20; 1 Cor. 10:16,17); met brood en wijn = Gemeenschap; als voorsmaak van het messiaanse bruiloftsmaal.
- Berith en eschatologie gaan samen: de Knecht des Heeren en Jezus, de Knecht van God, de Zoon van God, Verlosser, Gezalfde, Lam van God.
- In de brief aan de Hebreeën komt het begrip ‘diathèkè’ voor, mede door de citaten uit het OT. Het nieuwe verbond is van een betere kwaliteit (Pop, pag.470-472)
- Een ‘berith’ geeft ook verplichtingen:
 - Verbond tussen Jonathan en David.
 - Ook Jacob en Laban sluiten een verbond (Gen. 31:44 vv) > als familiehoofden (niet als particuliere partijen) > inclusief een ritueel (een steen of steenhoop als blijvend gedenkteken); met gemaakte afspraken; het zweren van een eed, met een getuige/een 3e persoon, een offer en een offermaaltijd (vgl. Pascha/Heilig Avondmaal) >> één gemeenschap + duidelijke verplichtingen jegens elkaar + mede-verantwoordelijkheid + verbroedering + onverbreekbaarheid van de overeenkomst; = intergenerationeel (elke nieuwe generatie erkent en onderhoudt het berith van de vorige generatie (ook qua -financiële/zakelijke - schulden van de vader). - denk aan de overeenkomst en de samenwerking tussen koning Salomo en koning Chiram (koning van Tyrus) > 1 Koningen 5.

⁸ Pop verwijst naar het verbond dat Jonathan met David gesloten heeft, een bevestiging van hun verbondenheid > 1 Samuël 18: 1 v.v.; 1 Sam. 20:8. Een berith voor het aangezicht van JHWH (1 Sam. 23:18) als de beschermer van het verbond, een garant(stelling); een garantie, een garantverklaring.

- Bij een verbond tussen mensen onderling gaat het om een wettige en geldige overeenkomst die op basis van vrijwilligheid wordt gesloten. Bekend zijn de zogenaamde vazalverdragen. Een koning die in een oorlog had overwonnen, kon de verliezer een vazalverdrag aanbieden. De onderworpen vorst kwam in een afhankelijkheidspositie. Hij moest aan bepaalde verplichtingen voldoen. Hij kreeg bescherming als hij gehoorzaam was en werd gestraft bij ontrouw ([Gen. 14: 4](#) de vazalkoningen van Kedor-Laomer). Ten diepste is een verbond onverbreekbaar. Verbondsafspraken gaan door in de geslachten. Vanwege het verbond met Jonathan bewijst David weldadigheid aan Mefi boseth ([2 Sam. 9: 7](#)). Eigenlijk werd heel de samenleving in Israël door de verbondsgedachte bepaald. De wijze waarop men met elkaar omgaat, wordt beheerst door het verbondsleven. Binnen het verbond leeft men samen voor het aangezicht van God. Hij is Getuige en zal handelend optreden bij ongehoorzaamheid aan de regels van Zijn verbond. (Bron: www.digibron.nl/viewer/collectie/Digibron/id/tag:Waarheidsvriend,20110721:newsml_56118ee616a9a35d9fe736cbfba30eaf)
- Een berith tussen mensen is een afspiegeling van het verbond/de berith tussen JHWH en de mens(en).
- ❖ Jan Hamstra sprak in een preek op 28 april 2024 in De Ark ook over de verbonden van God in de Bijbel. Hij sprak over 8 verbonden > “Dit ga ik doen!”, zegt God.
 - Gods verbond met Adam en Eva in de Hof van Eden (God zegende hen),
 - het verbond met Noach (teken van de regenboog), voor het eerst valt het woord verbond in [Genesis 6](#), waar God een verbond sluit met Noach (natuurverbond). Daar doet God de toezegging dat de aarde niet meer door water zal ondergaan. Opvallend is hier dat de tweezijdigheid ontbreekt (alles komt van God kant) en dat het een universeel verbond is
 - met Abraham,
 - met Mozes,
 - in Deuteronomium⁹ (het landsverbond),
 - met David ([2 Samuël 7¹⁰](#)),
 - met Jeremia (het Nieuwe Verbond dat de profeten aankondigen, [Jeremia 31¹¹](#)),
 - met Zijn Zoon Jezus de Gezalfde, Messias, Yeshua; de Zoon in wie Hij welbehagen heeft..

Vragen:

- Zie in het boekje *‘Focus op Israël’*.
 1. Welke verbonden heeft God met het Joodse volk gesloten? Gen. 12:1-3; Ex. 19.
 2. God is trouw aan zijn verbonden, lees Lev. 26:44,45 en belooft daardoorheen zegen voor het volk, lees Deut. 11:22-25.

⁹ En het volk bewilligt in deze verbondssluiting en verbondseis. Indrukwekkend is het verhaal van zegen en vloek in [Deuteronomium 28](#) en [29](#): als het volk de verplichtingen van het verbond nakomt, zal de Heere van Zijn kant het volk rijkelijk zegenen; leeft het volk in ongehoorzaamheid en ontrouw, dan zal de Heere Zijn volk straffen. Zelfs de mogelijkheid van verdrijving uit het land en ballingschap in den vreemde wordt hier al genoemd.

¹⁰ 1 En het gebeurde, toen de koning in zijn huis zat, en de HEERE hem rust gegeven had van al zijn vijanden van rondom, 2 dat de koning tegen de profeet Nathan zei: Zie toch, ik verblijf in een huis van cederhout, terwijl de ark van God te midden van tentdoek verblijft. 3 Nathan zei tegen de koning: Ga uw gang, doe al wat in uw hart is, want de HEERE is met u.

¹¹ 1 In die tijd, spreekt de HEERE, zal Ik al de geslachten van Israël tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn. 2 Zo zegt de HEERE: Het volk dat aan het zwaard ontkomen was, heeft genade gevonden in de woestijn, toen Ik op weg ging om hem, Israël, tot rust te brengen. 3 Van verre tijden af is de HEERE aan mij verschenen: Met eeuwige liefde heb Ik u liefgehad, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.

3. Daarentegen wordt ongehoorzaamheid van het volk gestraft. Op welke manier? Noem een paar dingen op uit Deut. 30:1-10.
 4. Welke zegeningen zijn er beloofd als het volk terugkeert naar God? Deut. 30:1-10.
 5. In welk opzicht verschilt het nieuwe verbond van de voorgaande verbonden? Jer. 31:31-34/Luc. 22:20.
- Aanvullende vragen:
 1. Wat betekenen de verbonden van God met Israël voor jou en jouw geloofsleven?
 2. Welke rol speelt 'Israël' in jouw leven, als Gods uitverkoren volk?
 3. Verbond > verbondenheid > verbinding >> Op welke manier ben jij met JHWH/God verbonden?
 4. Wat betekent de trouw van God voor jou in jouw leven?

Referenties:

- Bijbel – NBG.
- Christenen voor Israël (2019, sept.) – *Thema: verbond en land > Verbond: koepelbegrip of bevestiging – Israël en de kerk, Tijdschrift voor Bijbelse bezinning en toerusting van de christelijke gemeente* – Nijkerk (jaargang 18:3).
- Christenen voor Israël (2021, dec.) *Thema: Het nieuwe verbond en het Jodendom “Verbonden door een onvoltooide Messiaanse verlossing”* - Nijkerk: Israël en de Kerk, tijdschrift; jaargang 20, nr. 4.
- Christenen voor Israël (2024, 8^e druk) *Focus op Israël – Zeven Bijbelstudies voor kringen over het volk en land Israël* – Chai Pers; ISBN 978.90.831739.5.5.¹²
- S.P. Dee & J. Schonenveld (red.; 1971) *Concordantie op het Oude en Nieuwe Testament in de nieuwe vertaling van het NBG* – Baarn: Bosch & Keuning.¹³
- Willem Glashouwer (2007) *Waarom Israël* – Heerenveen: Barnabas.
- IB Magazine – *Wat God doet onder het Joodse volk* – Harmelen: Stichting Israël en de Bijbel; www.israeldebijbel.nl
- Asher Intrater (2023) *Wie kwam er op bezoek bij Abraham? Over de verschijningen van God als mens in de Hebreeuwse Geschriften* – Uitg. Comité Gemeentehulp Israël; ISBN 978-90-903-8024-7.¹⁴
- R. van Kooten (2017) *De zon gaat onder (deel 1) - Genesis 24-31* – Heerenveen: Uitg. Groen; ISBN 978-90-8897-177-8.
- R. van Kooten (2018) *De zon komt op (deel 2) – Gen. 32-36* – Heerenveen: Uitg. Groen - ISBN 978-90-8897-189-1.
- R. van Kooten (2019) *De Heilzon daagt – Gen. 45-50* -Heerenveen: Uitg. Groen; ISBN 978-90-8897-207-2.
- James. A. Michener¹⁵ (1965) *De Bron – Roman van Israël*¹⁶ - Uitg. A.J.G. Strenght's Boeken - ISBN 9789049400101.

¹² educatie@christenenvoorisrael.nl – www.cvi.nl

¹³ Het woord 'verbond' wordt uit- en toegelicht op pag. 296.

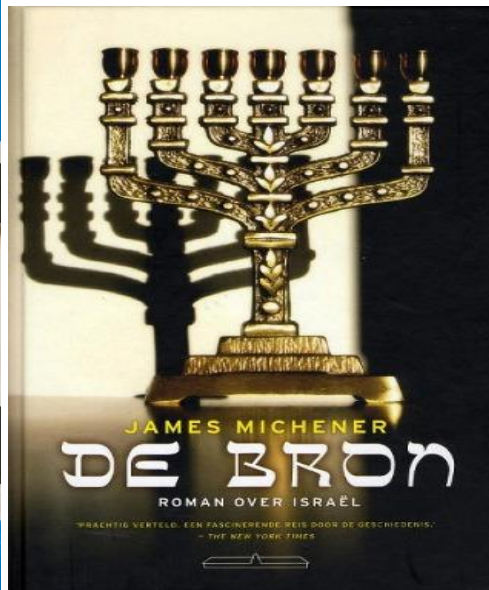
¹⁴ Boekbespreking in VaderKracht Centraal, nr. 26, juni 2024; pag. 9-10; vindplaats: www.bobderaad.nl/documents/vaderkrachtcentraal/VaderKracht_Centraal_26.pdf

¹⁵ James Albert Michener (February 3, 1907 – October 16, 1997) was an American author of more than 40 books.

¹⁶ Het moment dat The Source (De Bron) in de VS uitkwam, stond het vrijwel direct als nummer één op de lijst van bestsellers. Een jaar later stond het daar nog.

Michener combineert in deze roman feiten uit de officiële geschiedschrijving met de vrije interpretatie daarvan door de romanschrijver. De heuvel van Makor wordt opgegraven door een Amerikaanse archeoloog, die vijftien verschillende lagen uitgraaft, in ouderdom variërend van tienduizend jaar voor het begin van onze jaartelling tot aan de jongste geschiedenis.

Met als leidraad het verhaal van Makor ('de bron'), leidt Michener ons langs de hoogtepunten uit de

- Bart van Nes (2024) *Abraham: De roeping, de reis en de kracht van een beschikbaar geloof* – Kokboekencentrum – ISBN 9789043542029.¹⁷
- Henk Poot (2012) *De knecht des Heren – De weg van God met Israël in het zich van de kerk* – Heerenveen: Uitg. Barnabas; ISBN 978-90-8520-233-2 (549 pag's).
- Willem Ouweneel (2019) *Het Israël van God – Ontwerp van een Israëltheologie* – Hoornaar: Gideon; ISBN 978-90-5999-1385; 764 pag's.¹⁸
- F.J. Pop (1964; 1991 – 9^e druk) *Bijbelse woorden en hun geheim* – Zoetermeer: Uitg. Boekencentrum.¹⁹
- Jonathan Sacks (2020) *'Genesis, boek van het begin'* - Uitg. SkanDalon, Middelburg; 2020, 1e druk; Serie: Verbond en dialoog – Joodse lezing van de tora^{20, 21}
- Jonathan Sacks (2019) *Exodus – boek van de bevrijding* – Middelburg: Skandalon – ISBN 978-9492183-92-7.
- Kees de Vreugd (red.), R. Santinga, J. de Vreugd, W.J. Ouweneel e.a. (2023) *De Bijbel lezen met het oog op Israël – 365 dagendagboek* – Leeuwarden: Groen/Jongbloed Christelijke Media; ISBN 9789088973697.²²
- S. Ph. De Vries MZN, rabbijn (1968) *Joodse ritensymbolen* – Amsterdam: Uitg. De Arbeiderspers; geïllustreerd met foto's. (316 pag.)²³
- www.messiaanshetlevendwater.be/Studie&artikels/De%20berg%20Sinai%20%28R.%20Wyatt%29.pdf

geschiedenis van Israël, het langzamerhand ontstaan van het besef van één God – de basis van het joodse geloof –, de verovering van Kanaän door de Israëlieten, de strijd tegen vreemde veroveraars, de tijd van koning David, de Romeinse bezetting, de kruisvaarders, de komst van de Arabieren, de terugkeer naar Erets Israël, de stichting van de Joodse staat. De Bron beslaat tienduizend jaar geschiedenis en is het boeiende verhaal van mensen die leefden en leven in en om de stad Makor.

¹⁷ ND, 27-11-2024, pag. 7, door Marina de Haan: 'Als ik te druk ben nom Gods stem te horen, kom ik niet verder'.

¹⁸ Ouweneel beschrijft in dit boek op een aantal plaatsen de betekenis van het verbond: pag.: 41, 118v., 122v., 268, 270, 274v., 277, 283, 339, 461. En over het verbondsvolk: pag. 57, 88, 119, 272, 284, 548 > voor nadere bestudering waard.

¹⁹ Verbond: toelichting op pag. 464-472. Vanuit het Oude Testament en het Nieuwe Testament.

²⁰ De eerste vijf bijbelboeken: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium.

²¹ Review: www.bobderaadt.nl/documents/israel/Review_Genesis_boek_van_het_begin_Jonathan_Sacks.pdf

²² Dit dagboek besteedt veel aandacht aan de verbonden van God met het Joodse volk.

²³ Over de vreugde van de Wet, Simchat Torah, aan het eind van het Loofhuttenfeest; een feestdag in de synagoge. Mooi om een keer mee te maken. 'De vreugde der Leer'. -> pag. 99-102.

- www.christenenvoorisrael.nl/artikelen/verschillende-verbonden

> Nieuw verbond

Het laatste verbond dat we noemen is het nieuwe verbond. De profeten openen het perspectief op een grandioze en ingrijpende vernieuwing van Gods verbond met Israël. Jeremia heeft dat uniek onder woorden gebracht in hoofdstuk 31:31–34. Het bijzondere van dit verbond is, dat de geboden en inzettingen van God niet op stenen tafelen worden geschreven zoals in het Sinaïverbond, maar in de harten van de mensen.

En in dit nieuwe eeuwige verbond zal iedereen van de kleine tot de grote de Heere kennen, door de Heilige Geest geleid en vervuld. Alle schuld zal worden uitgedelgd, alle zonde vergeven. Een totaal nieuwe situatie voor het volk van God (zie bijvoorbeeld ook [Ezechiël 36:25-29](#)).

Het is zonder meer duidelijk, dat het Nieuwe Testament deze nieuwe situatie vervuld ziet in Christus. Opmerkelijk is wat Jezus zelf zegt op de zwaar geladen avond als Hij met Zijn discipelen de sederavond viert (in christelijke termen: als Hij het Avondmaal instelt) aan de vooravond van Zijn lijden en sterven. Hij breekt het brood als teken van Zijn lichaam, en deelt de wijn als teken van Zijn bloed. En daarbij zegt Hij: deze beker is het nieuwe verbond in Mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt ([Lucas 22:20](#); zie ook de andere evangeliën). Daar kan dus geen misverstand over zijn. Het door de profeten aangekondigde nieuwe verbond is het verbond dat bezegeld wordt door het bloed van de Messias als de lijdende Knecht des Heren. Jezus zelf bezegelt dat verbond ten overstaan van Zijn discipelen als vertegenwoordigers van Israël; het is immers een vernieuwing van het verbond met Israël. En zo is, naar de verkondiging van het Nieuwe Testament, Gods verbondsgeschiedenis met Israël in een beslissende nieuwe fase gekomen: de Messias verschijnt in de volheid van de tijd en bezegelt het nieuwe verbond in Zijn weg van lijden, dood en opstanding.

- www.levenmetgodendebijbel.nl/gods-verbond-met-abraham/
- www.debijbel.nl/leesplannen/bijbelse-helden/1-geloofsheld-abraham
- <http://www.bijbelaantekeningen.nl/blog/2013/04/29/het-verbond-tussen-god-en-zijn-volk-israel/> (29-04-2013) De verbondsrelatie die God is aangegaan met Israël in het Oude Testament kan nooit beëindigd worden. De verbondsrelatie van God met Israël in het Oude Testament gaat door in het Nieuwe Testament met de komst van Jezus. Door de dood van Jezus is er een nieuwe fase aangebroken in het verbond van God met Israël. Nu mogen de heidenen deel hebben aan dat ene verbond dat God heeft gesloten met Israël. Zij mogen naderen tot de God van Israël. Zij mogen delen in de zegen die God heeft beloofd aan Abraham. Er zijn geen twee verbonden die God heeft gesloten met twee volken, een oud verbond gesloten met Israël, en een nieuw verbond gesloten met de kerk. Door het geloof in Jezus mogen de heidenen, mag de kerk, deel hebben aan dat ene verbond dat God heeft gesloten met Israël.

Nawoord

Wat een bijzonder thema. Zodra je je onderdompelt in dit onderwerp, dan merk je dat de verbonden van God met Israël je diep raken. De bijzondere band die de Here aangaat met een klein volk, met individuele personen, met mensen die de gebrokenheid van binnenuit kennen, die Hem meerdere malen en jaren negeren en afwijzen. Het verbond van JAHWEH staat tegenover de afwijzing/ongehoorzaamheid van het volk. De aanhoudendheid van ABBA, vader ten opzichte van de ontrouw van de Uitverkorenen.

En dan komt Jezus, de Messias ten tonele, als baby, als kind, als jonge jongen die Bar Mitswa doet en de schriftgeleerden versteld doet staan. Het Nieuwe verbond krijgt gestalte in Hem, die niet zondigde. Zoon, van de Allerhoogste.

Connect2Israël (19-12-2024):

- Comité Gemeentehulp Israël hield op 16 november j.l. een landelijke dag in Nijkerk. Tijdens deze bijeenkomst spraken diverse deskundigen over de huidige situatie van Israël en Messiasbelijdende joden. Daarnaast was er volop aandacht voor de beloften van God voor Israël en Iran. E.e.a. is te beluisteren op www.comitegemeentehulpisrael.nl/ontmoetingsdag2024 of op www.comitegemeentehulpisrael.nl/paginas/ontmoetingsdag-cgi-in-teken-van-iran-en-israel.html Van harte aanbevolen om een impressie te krijgen van deze inspirerende dag.
- Afgelopen zaterdag was er een Adventsbijeenkomst in de Maranathakerk te Nijkerk en een winterfair in het gebouw van Christenen voor Israël. Een boeiende Adventsdienst met sprekers als ds. Kees Kant en ds. Kees de Vreugd. Tijdens de winterfair was er een bijzondere sing-in en o.a. een lezing van Raouf Leeraar over feiten in de huidige oorlog tussen Israël en diverse vijanden van het Joodse volk. Naast de fysieke oorlog is er ook een publiciteitsoorlog gaande, waarbij de feiten nogal eens naar eigen hand (door Hamas) worden gezet. Voor meer informatie en deskundige duiding van nieuwsfeiten: google de naam Raouf Leeraar, dan lees je meer over zijn analyses en kritische commentaren.
- Op www.lemma-ancha.com/hoe-het-begon/ lees je meer over het vrijwilligerswerk in Israël om de oogst binnen te halen.
- Yad L'Ami bericht over de wederopbouw van op 7 oktober 2023 verwoeste kibboetsen: te vinden op www.yadlami.com

Het evangelie naar Johannes (1)

❖ (1) **Leesrooster**

Vanaf 1 januari 2025 willen we met heel de gemeente (VEG De Ark) het evangelie naar Johannes lezen. We hebben het evangelie in 55 stukjes verdeeld. Dat is materiaal voor 11 weken van 5 werkdagen. We hopen deze weken als gemeente dagelijks hetzelfde Bijbelgedeelte en een daarbij passende overdenking te lezen. Ook beantwoorden we dagelijks een vraag over het gedeelte.

Wij willen alle lezers graag per dag iets meegeven om verdieping te geven aan hetgeen je leest. Dit willen we als leden van de gemeente met elkaar verzorgen. Verschillende mensen, zullen 1 week (5 stukjes) voor hun rekening nemen. Voor dit stukje schrijven zij een korte overdenking, zoeken ze een passend lied of wat de Geest hen ook ingeeft. Ook zorgen zij dat er bij ieder leesgedeelte een 'vraag van de dag' komt te staan. Deze vraag kan dan in gezinnen bijvoorbeeld op de gezinsapp worden gedeeld. Of aan tafel worden besproken. Ook hopen we dat mensen een schriftje aanschaffen en daarin elke dag het antwoord op de vraag opschrijven. Degene die verantwoordelijk is voor 1 week. Het is ook mogelijk dat sommige dagen alleen een vraag hebben als overdenking.

Kort gezegd komt de instructie hierop neer:

Schrijf voor de 5 dagen een korte overdenking. Dit kan iets zijn wat je uit een boek of de Bijbelapp overneemt. Het kan een gedachte zijn die uit je eigen hart komt. Het kan een lied zijn, dat je bij het stukje vindt passen, of een gedicht. Voel je vrij om hier je eigen invulling aan te geven. In ieder geval schrijf je per dag een vraag op die de lezers kunnen beantwoorden. De overdenking hoeft niet lang te zijn. Het is de bedoeling dat 5 stukjes op 1 A4 passen, zodat dit met de Arktueel kan worden meegestuurd en mensen het kunnen printen.

Dag 1 en dag 55 zijn hetzelfde. Daarmee maken we de cirkel rond, en hopen we te ervaren dat we dichterbij de Heer zijn en Hem beter hebben leren kennen.

(2)

Studiemateriaal:

Materiaal voor de kringen bij Centrale studie 3 december 2024 AVOND 1 – door: Steven Verhorst.

Serie Johannes

In deze serie van drie avonden over het Evangelie van Johannes leggen we op de eerste avond eerst een basis. We bespreken de context en grote lijnen van het Evangelie. De tweede avond gaat over "Christus is God", waar we zien hoe Johannes de Goddelijkheid van Jezus Christus belicht. Op de derde avond onderzoeken we "Geloof", een zeer belangrijk thema in Johannes. De nadruk ligt op wat geloven volgens Johannes betekent en hoe dat ons persoonlijk raakt. De studies bevatten altijd ruimte voor vragen en reflectie.

Voorbereiding voor de kringavonden

Hieronder volgt per thema (per avond) een aantal Bijbelteksten met daarbij een aantal vragen. Die kunnen ter voorbereiding op de studie en voor nabespreking op een kring worden gebruikt om goed in het thema te komen.

Tijdens de Bijbelstudies zelf worden meer Bijbelteksten gebruikt. Deze teksten worden ná de studies op de website beschikbaar gesteld om te kunnen downloaden. Het webadres is:

www.stevenverhorst.nl/studie/ark2425²⁴

Eerste avond – dinsdag, 3 december 2024 (kring in de week vanaf 15 december)

Inleiding en overzicht

Op deze eerste avond wordt een inleiding gegeven over Johannes als schrijver van het Evangelie. Daarna volgt een overzicht over het gehele boek Johannes, niet als een droge opsomming van gegevens maar hopelijk als een boeiend verhaal. Zo zou Johannes het gewild hebben.

Lees in de groep één of meer teksten en bespreek samen de vragen.

Johannes 13:23 – “Eén van zijn discipelen, dien Jezus liefhad, lag aan Jezus’ boezem.”

Wat betekent het voor ons dat Johannes zichzelf hier "de discipel dien Jezus liefhad" noemt? Hoe kunnen wij ons geliefd voelen door Jezus? Verandert er hierdoor iets in ons dagelijks leven?

Johannes 20:31 – “Maar deze zijn geschreven, opdat u gelooft dat Jezus de

Christus is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven het leven hebt in Zijn Naam.”

Waarom denk je dat Johannes zijn evangelie schreef? Wat betekent het voor ons om "leven te hebben in Zijn Naam," en hoe kunnen we dat praktisch ervaren? (Leg bijvoorbeeld eens uit: Ik heb leven in Zijn Naam, want...)

Openbaring 1:9 – “Ik, Johannes, uw broeder en deelgenoot in de verdrukking, in het koninkrijk en in de volharding van Jezus Christus, was op het eiland dat Patmos²⁵ heet, omwille van het Woord van God en het getuigenis van Jezus Christus.”

²⁴ www.stevenverhorst.nl

²⁵ www.nl.wikipedia.org/wiki/Johannes_van_Patmos

Johannes was verbannen vanwege zijn geloof en dienst aan de Heer. Welke uitdagingen ervaren wij zelf bij het delen van ons geloof? Hoe kunnen we net als Johannes, doorzetten, ondanks tegenstand?

Johannes 1:11-12 – “Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden.”

Wat betekent het om "aangenomen" te worden als een kind van God? Kan het voor mensen soms moeilijk zijn om Jezus aan te nemen en Hem te volgen? Hoe kunnen we anderen helpen om Hem te leren kennen?

(3)

Johannes Serie Johannes –

Eerste avond: inleiding en overzicht

De inleiding

Korte inleiding over Johannes en zijn evangelie:

1. Wie is Johannes? Johannes, een van de twaalf discipelen van Jezus en vaak genoemd als "de discipel die Jezus liefhad," was de zoon van Zebedeüs en broer van Jakobus. Hij werd later een belangrijke leider in de vroege kerk.

Bijbeltekst: Johannes 13:23 – “Eén van zijn discipelen, die Jezus liefhad, lag aan Jezus’ boezem.”

2. Wanneer is het Evangelie geschreven?

Waarschijnlijk rond 85-95 na Christus, dus enkele decennia na de andere drie evangeliën, toen er al christelijke gemeenschappen in het Romeinse rijk bestonden.

Bijbeltekst: Johannes 20:31 – “Maar deze zijn geschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven het leven hebt in Zijn Naam.”

3. Waar is het geschreven?

Volgens de traditie werd het evangelie geschreven in Efeze, waar Johannes als apostel de christelijke gemeenschap onderwees.

Bijbeltekst: Openbaring 1:9 – Johannes noemt zichzelf “op het eiland dat Patmos heet,” wat verband kan houden met zijn werk onder de gemeenschappen in Klein-Azië, waaronder Efeze.

4. Politieke achtergrond en invloed op het Evangelie

Het evangelie weerspiegelt de spanningen met zowel Romeinse als Joodse autoriteiten en laat zien dat Jezus een vervulling is van de Joodse wet en profetieën, bedoeld voor Joden en niet-Joden. Johannes benadrukt zo het universele karakter van Jezus' boodschap.

Bijbeltekst: Johannes 1:11-12 – “Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar allen die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden.”

Dit evangelie is dus zowel een getuigenis als een uitnodiging voor geloof, geschreven in een tijd van politieke en religieuze verandering en onzekerheid.

Het overzicht

Zes belangrijke thema's

Het Evangelie van Johannes draait sterk om Johannes' centrale overtuiging dat Jezus God is en dat geloof in Hem essentieel is voor eeuwig leven en verlossing. Johannes werkt dit idee uit door verschillende thema's door het hele evangelie heen te verweven. Deze thema's versterken elkaar en leiden de lezer tot de kern van zijn boodschap. Hier is een overzicht van de belangrijkste thema's:

1. Jezus als de Zoon van God en de belichaming van God

- Johannes presenteert Jezus herhaaldelijk als de goddelijke Zoon die één is met de Vader en God zelf vertegenwoordigt. Hij gebruikt 'Ik ben'-uitspraken en andere passages om Jezus' goddelijkheid te benadrukken. Dit begint direct in **Johannes 1** met de introductie van Jezus als het Woord (Logos) dat in het begin bij God was en zelf God was. Johannes legt de nadruk op Jezus als degene die de Vader zichtbaar maakt, zoals in **Johannes 14:9**: "Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien."

2. Het concept van geloven en eeuwig leven

- Geloof is volgens Johannes de enige weg naar redding en eeuwig leven. Door het hele evangelie roept Jezus mensen op om in Hem te geloven, waarbij Johannes benadrukt dat geloof niet alleen een mentale instemming is, maar een relatie waarin men vertrouwt op Jezus als de Redder. **Johannes 3:16** "Want alzo lief..." en **Johannes 20:31** "Maar deze zijn geschreven opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u door te geloven het leven zult hebben in Zijn Naam." zijn de hoekstenen voor dit thema.

3. Het licht versus de duisternis

- Johannes gebruikt vaak de tegenstelling tussen licht en duisternis om Jezus' rol als verlosser en de bron van waarheid te beschrijven. Jezus wordt geïdentificeerd als het licht van de wereld dat de duisternis verdrijft (bijv. **Johannes 1:5** "Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen." en Johannes 8:12 "Jezus sprak opnieuw tot hen en zei: Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.")). Geloven in Hem brengt mensen in het licht, terwijl afwijzing hen in de duisternis laat.

4. De relatie tussen Jezus en de Vader

- Het evangelie bevat veel passages waarin de relatie tussen Jezus en de Vader centraal staat. Jezus benadrukt Zijn eenheid met de Vader en Zijn rol als vertegenwoordiger van de Vader op aarde. Dit thema komt sterk naar voren in passages zoals Johannes 10:30 "Ik en de Vader zijn één" en in het hogepriesterlijk gebed in Johannes 17.

5. De rol van de Heilige Geest

- Johannes introduceert de Heilige Geest als de Trooster en Geest van Waarheid die na Jezus' vertrek de gelovigen zal leiden en bijstaan (Johannes 14:16-17, Johannes 16:7-13). Dit thema benadrukt dat Gods aanwezigheid blijft bij de gelovigen, zelfs na Jezus' hemelvaart.

6. Liefde en gehoorzaamheid

- Jezus roept Zijn discipelen op tot een leven van liefde en gehoorzaamheid als teken van ware discipelschap. In Johannes 13:34-35 geeft Hij het gebod om elkaar lief te hebben zoals Hij hen heeft liefgehad. Deze liefde komt voort uit een leven in Hem en vormt de basis voor de gemeenschap van gelovigen.

Overzicht vanuit de helikopter

Overzicht van het Evangelie van Johannes

1. *Proloog* (Johannes 1:1-18) – Johannes introduceert de goddelijke aard van Jezus als het Woord, de Schepper en het Licht van de wereld. Dit vormt de basis van het evangelie: Jezus is God die mens werd om onder ons te wonen.

2. *Jezus' wonderen* als tekenen van Zijn goddelijke identiteit (Johannes 2-11) – Johannes beschrijft zeven 'tekenen' die bewijzen dat Jezus de Zoon van God is, zoals het veranderen van water in wijn (Johannes 2), de genezing van de blindgeborene (Johannes 9), en de opwekking van Lazarus (Johannes 11). Elk wonder toont een aspect van Jezus' goddelijke macht en roept op tot geloof.

3. *Jezus als het Levensbrood, het Licht, en de Goede Herder* (Johannes 6-10) – De 'Ik ben'-uitspraken geven de identiteit van Jezus weer en nodigen uit tot geloof. Johannes toont hoe Jezus essentiële menselijke behoeften vervult en levensveranderend licht brengt.

4. *Jezus' relatie met de Vader* en de belofte van de Heilige Geest (Johannes 13-17) – In de bovenzaal onderwijst Jezus Zijn discipelen over Zijn eenheid met de Vader en de rol van de Heilige Geest, die hen zal ondersteunen. Dit deel benadrukt het blijvende contact tussen de gelovigen en God door de Geest.

5. *Het lijden, de dood, en de opstanding* (Johannes 18-20) – Jezus' dood aan het kruis en Zijn opstanding vormen het hoogtepunt van Johannes' evangelie, waarin Hij Zijn goddelijke missie volbrengt. Door Zijn offer worden zonden vergeven, en Zijn opstanding bevestigt Zijn overwinning op de dood.

6. *Epiloog en missie voor de discipelen* (Johannes 21) – In de laatste hoofdstukken geeft Jezus de opdracht aan Zijn volgelingen om Zijn werk voort te zetten en spreekt Hij over de kracht en missie die hun gegeven is.

De samenhang en de kern zijn dus als volgt:

Johannes weeft de thema's samen tot een mooi geheel waarin elk deel een uitwerking is van het beeld van Jezus als God en Redder en dit versterkt. Het hele Evangelie werkt als een uitnodiging om in Jezus te geloven als de Weg tot eeuwig leven. Johannes wil dat de lezer overtuigd raakt van Jezus' goddelijke natuur en dat deze overtuiging leidt tot geloof en redding.

Kern in één zin

Het Evangelie van Johannes roept mensen op om te geloven dat Jezus de Zoon van God is, zodat zij door Hem eeuwig leven mogen ontvangen.